

Positionpaper Rubbergranulaat en biociden op kunstgrasvelden

Aanleiding

Er komt veel rubbergranulaat terecht in het milieu. Rubbergranulaat is fijngemalen rubber dat wordt gemaakt van oude autobanden en toegepast op kunstgrasvelden zoals op voetbalvelden, hockeyvelden en korfbalvelden. Uit onderzoek van het RIVM in 2016 is gebleken dat het risico voor de gezondheid van sporten op kunstgrasvelden praktisch verwaarloosbaar is.

Uit het onderzoek van het RIVM en de STOWA in 2018 naar de effecten op het milieu is gebleken dat rubbergranulaat op kunstgrasvelden op termijn schadelijk is voor het milieu. Rubbergranulaat kan leiden tot plaatselijke vervuiling van de bermgrond en van de waterbodem.

Stoffen, zoals zink, kobalt, minerale oliën en PAK's, uit rubbergranulaat en uit de onderlaag (waarin rubbergranulaat is verwerkt) lekken weg van het kunstgrasveld en komen via drainagebuizen terecht in het oppervlaktewater.

Onderlaag kunstgrasvelden

Bij kunstgrasvelden worden verschillende onderlagen toegepast zoals rubbergranulaat, zand en lichtgewicht schuimbeton. Waterschappen hebben inmiddels ervaringen dat bij de toepassing van schuimbeton in de ondergrond van de kunstgrasvelden de kans aanwezig is dat kalk uitloopt en via drainagebuizen in het oppervlaktewater terecht komt. Dit heeft tot gevolg dat het oppervlaktewater wit uitslaat en het water verontreinigd wordt door de hoge pH-waarde van het uitgeloopte kalk.

Onderhoud kunstgrasvelden

Bij het onderhoud van de kunstgrasvelden worden naast de borstel en veegtechnieken chemische middelen (gewasbeschermingsmiddelen, biociden) gebruikt. Deze middelen kunnen uitspoelen en via drainagebuizen in het grondwater en oppervlaktewater terecht komen. Uit onderzoek van de STOWA en de BSNC in 2018 blijkt dat niet alle chemische middelen die worden gebruikt voor het onderhoud van de kunstgrasvelden daarvoor een toelating hebben. Ook worden middelen die wel zijn toegestaan op een onjuiste manier gebruikt.

Inzet Unie en waterschappen

De toepassing van rubbergranulaat op kunstgrasvelden en in de ondergrond van de kunstgrasvelden kan leiden tot verontreiniging van het oppervlaktewater. Dit is niet wenselijk. Ook het toepassen van schuimbeton in de ondergrond van kunstgrasvelden kan leiden tot verontreiniging van het oppervlaktewater.

Het RIVM adviseert om het milieu te beschermen door de verspreiding van rubbergranulaat naar de bermgrond te voorkomen en om uitstoot van stoffen afkomstig van rubbergranulaat via het drainagewater te beperken. De Unie sluit zich aan bij dit advies.

De Unie beveelt aan om een aanvullende milieu-hygiënische verklaring voor het toepassen van rubbergranulaat op kunstgrasvelden en in de ondergrond verplicht op te nemen in het huidige zorgplichtdocument van de brancheorganisatie (opgesteld door RecyBem en VACO). Hieruit moet aantoonbaar blijken dat bij de toepassing van rubbergranulaat op kunstgrasvelden en in de

ondergrond dit niet leidt tot verontreiniging van de bodem, het grondwater en het oppervlaktewater rondom de kunstgrasvelden.

Controle op naleving

Ook pleit de Unie ervoor dat er voldoende controle moet zijn op de naleving van de zorgplicht bij de aanleg en het beheer van kunstgrasvelden door het bevoegde gezag, de gemeenten. En dat bij een geconstateerde verontreiniging de veroorzaker verantwoordelijk is voor verwijdering van die verontreiniging.

De Unie heeft aangegeven dat ook op het gebruik van biociden op kunstgrasvelden de principes van geïntegreerde gewasbescherming (IPM) van toepassing zijn: primair kiezen voor niet-chemische aanpak en als dat ondoelmatig is: emissiearme toepassing van toegelaten middelen met de laagste milieubelasting. Hiervoor is nog wel onderzoek nodig naar geschikte niet-chemische alternatieven voor het onderhoud van de kunstgrasvelden.

De waterschappen is gevraagd om het voorkomen van biociden te gaan monitoren om meer inzicht te krijgen in de uitspoeling naar het oppervlaktewater.

De waterschappen kunnen aansluitend de noodzaak van het juiste gebruik van biociden en/of inzet van niet-chemische alternatieven via een informatiecampagne communiceren naar gemeenten en andere sportveldbeheerders. Hierbij kan aansluiting worden gezocht bij uitvoering van de Green Deal sportvelden of binnen een Schoon Waterproject.

Toezichtstraject

De waterschappen kunnen in aansluiting op de informatiecampagne in samenwerking met andere inspectiediensten een toezichts- en handhavingstraject ontwikkelen.

De Unie lobbyt voor de problematiek rondom rubbergranulaat en het gebruik van biociden op kunstgrasvelden in de Tweede kamer en gaat hierover in gesprek met het Ministerie van I&W en de brancheorganisatie.

Daarnaast moeten partijen op zoek gaan naar milieuvriendelijker alternatieven die verantwoord kunnen worden toegepast op kunstgrasvelden en toegepast in de ondergrond zodat er geen schadelijke effecten zijn voor het oppervlaktewater.

